

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

от 13.08.2026 года

пгт Аксубаево

КАРАР

№21

"2026-2036 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының" шт Аксубай поселогы муниципаль берәмлегенә коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү " муниципаль программасын раслау турында

"Ижтимагый хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 20.03.2025 № 33-ФЗ Федераль законы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 14.06.2013 № 502 карары нигезендә

"Торак пунктларның коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында" Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының "Аксубай шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге Уставын күздә тотып, Аксубай муниципаль районы Аксубай шәһәр тибындагы поселогының Башкарма комитеты **КАРАР ИТӘ:**

1. "2026-2036 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Аксубай шәһәр тибындагы бистәсе" муниципаль берәмлегенә коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү "программасы раслансын.

2. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Аксубай бистәсенә Башкарма комитеты карарының үз көчен югалтуын тану:

- "Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Аксубай бистәсенә шәһәр тибындагы коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы турында" 28.10.2015 елның 64 нче карары.

- "Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Аксубай бистәсенә муниципаль инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы турында" Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Аксубай поселогы Башкарма комитетының 2015 елның 28 октябрәндәге 64 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында "Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Аксубай бистәсенә муниципаль инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы турында

- "Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Аксубай бистәсенә муниципаль инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы турында" Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Аксубай бистәсенә Башкарма комитетының 05.11.2025 елның 64 нче карарына үзгәрешләр кертү турында "Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Аксубай бистәсенә муниципаль инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы

турында" Татарстан Республикасы Башкарма комитетының 28.10.2015 елның 17 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

3. Бу карар Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында (<http://aksubayevo.tatarstan.ru>) урнаштырылсын һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырылсын.

4. Бу карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

шт Аксубай поселогы

башкарма комитеты житәкчесе:

А.А. Горбунов

шт
Аксубай поселок Башкарма
комитетының 2026 нчы елның
13.08 №21 санлы карары белән
расланган

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА

**"2026-2036 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының"
Аксубай "шәһәр тибындагы бистәсе" муниципаль берәмлегенең коммуналь
инфраструктура системаларын комплекслы үстерү "**

шт Аксубай
поселогы 2026 ел

**2026-2036 елларга "Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының
"Аксубай шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлегенең коммуналь
инфраструктура системаларын комплекслы үстерү" муниципаль программасы
паспорты**

Программа исеме	2026-2036 елларга «Аксубай шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерүнең муниципаль программасы (алга таба Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	Федераль канун 20 ' дән.03 ` .2025 №33-ФЗ «гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» "Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы "29'.12 ` .2004 N 190-ФЗ (30` дан ред.)01`.2026) (үзгәрешләр һәм өстәмэләр белән) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының "Аксубай шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге Уставы
Программаны башкаручы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Аксубай шәһәр тибындагы поселогы башкарма комитеты
Башкаручылар	юк
Максаты	– «Аксубай шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге коммуналь комплексының төп фондларын торгызу һәм техник яктан яңадан коралландыру: коммуналь комплекс оешмалары товарларыннан һәм хезмәт күрсәтүләреннән файдаланучыларның файдалана алуын тәмин итү ага; су белән тәмин итү хезмәтләренең ышанычлылыгын һәм сыйфатын арттыру, булганнарын модернизацияләү буенча чаралар үткәрү, яңаларын төзү; төзекләндерү дәрәжәсен арттыру һәм экологик хәлне яхшырту су белән тәмин итү системаларыннан файдаланганда югалтуларны киметү; халыкның тормышын тәмин итүнең коммуналь системалары эшчәнлегенең ышанычлылыгын һәм нәтижелелеген арттыру

Программаның бурычлары	Проектлау-смета документациясен эшләү һәм үсеш өчен эш житештерү буенча чараларны гамәлгә ашыру коммуналь инфраструктура системаларын реконструкцияләү, аларны гамәлдәге нормативларга туры китереп куллануны тәмин итү, аларны урнаштыру схемаларын оптимальләштерү: - финанс, матди-техник ресурсларны берләштерү, бу программа максатларына ирешү өчен житештерү потенциалы; - торак пункт урамнарын юллар белән тәмин итү; - су сыйфаты күрсәткечләренә санитар нормалар таләпләренә туры килүен тәмин итү өчен су белән тәмин итү объектларында гомуми төзелеш эшләрен алып бару; - суны экономияле куллануга юнәлтелгән чаралар үткәрү; - су үткәргеч челтәрләрен һәм су белән тәмин итү системаларын реконструкцияләү; - урам яктыртуны реконструкцияләү һәм ремонтлау.
Гамәлгә ашыру вакыты	Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2036 еллар
Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	Программаны гамәлгә ашыруга финанслауның гомуми күләме 4290,0 мең сум тәшkil итә 2026 ел 340,0 мең сум 2027 ел 350,0 мең сум 2028 ел 360,0 мең сум 2029 ел 370,0 мең сум 2030 - 2036 ел 2870,0 мең сум Искәрмә: Программаны финанслау күләме фаразлау характерына ия һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук республика һәм район бюджетларыннан чараларны бергә финанслау өчен акча бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш

Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Аксубай шәһәр тибындагы поселогы халкына күрсәтелә торган коммуналь инфраструктура системалары эшчәнлегенең ышанычлылыгын һәм коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын арттыру, эксплуатация чыгымнарын киметү; кеше тормышына яный торган авария хәлләренең килеп чыгу сәбәпләре, әйләнә-тирә мохитнең экологик торышы яхшыру. Су белән тәэмин итүне үстерү: - су белән тәэмин итүнең ышанычлылыгын арттыру: экологик иминлекне арттыру; - эчә торган суның сыйфаты параметрларының билгеләнгән нормативларга туры килүе; -су югалту дәрәжәсен 5 кә кадәр киметү%; - бер продукциягә эксплуатация чыгымнарын киметү. Көнкүреш калдыкларын утильләштерү: - жирлек территориясендә санитария хәлен яхшырту; экологик торышны яхшырту; Газ белән тәэмин итүне үстерү: - кулланучыларны газ белән тәэмин итү. Электр белән тәэмин итүне үстерү: - кулланучыларны электр белән тәэмин итү хезмәте белән тәэмин итү.
---	---

Бу программада кулланылган төп төшенчәләр

Бу программада түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

- 1) коммуналь комплексны оештыру - оештыру-хокукый формасына карамастан, жылылык, су белән тәэмин итүне, су чыгаруны һәм сточлы суларны чистартуны тәэмин итү максатларында товарлар житештерү (хезмәтләр күрсәтү) өчен кулланылган инженерлык инфраструктурасын эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы һәм (яки) каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен файдаланылган объектларны эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы юридик зат
- 2) инженерлык инфраструктурасы - муниципаль берәмлекләр территорияләре чикләрендә урнашкан һәм бу муниципаль берәмлекләрнең кулланучылар ихтияжлары өчен билгеләнгән житештерү һәм мөлкәт объектлары, шул исәптән торбалар, электр тапшыру линияләре һәм жылылык, су белән тәэмин итү, су агызу һәм агып чыккан суларны чистарту өлкәсендә кулланыла торган башка объектлар жыйелмасы;
- 3) каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен кулланыла торган объектлар - каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен турыдан-туры кулланыла торган объектлар;
- 4) коммуналь комплексны оештыруның житештерү программасы - күрсәтелгән оешманың аның житештерүен тәэмин итү буенча эшчәнлеге программасы

жылылык, су белән тәэмин итү, су агызу һәм сток суларын чистарту, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өлкәсендә товарлар (хезмәтләр күрсәтү), бу оешма эксплуатацияләгән инженер инфраструктурасын һәм (яки) каты көнкүреш

калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен кулланылган объектларны реконструкцияләү буенча чараларны үз эченә ала (алга таба - житештерү программасы);

5) муниципаль берәмлекнең коммуналь инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы - утильләштерү өчен кулланылган коммуналь инфраструктура һәм объектларны төзү һәм модернизацияләү программасы торак һәм сәнәгать төзелеше ихтыяжларына туры китереп бу системаларны һәм объектларны үстерүне, кулланучылар өчен житештерелә торган товарларның сыйфатын күтәрүне тәмин итүче каты көнкүреш калдыкларын күмү (күрсәтелә торган хезмәтләр), муниципаль берәмлек территориясендә экологик възгыятьне яхшырту (алга таба - инженер инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы);

б) коммуналь инфраструктураны үстерү буенча коммуналь комплекс оештыруның инвестицион программасы - коммуналь комплекс оештыру өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасын гамәлгә ашыру максатларында коммуналь инфраструктура һәм көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен кулланылган объектлар төзелешен һәм (яки) модернизациясен финанслау программасы (алга таба - инвестицион программа);

коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәтләренә тарифлар - алар житештергән товарлар (күрсәтелгән хезмәтләр) өчен коммуналь комплекс оешмалары белән исәпләүләр башкарыла торган һәм кулланучылар өчен бәягә (тарифка) кертелә торган бәя ставкалары, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәтләренә тарифларга өстәмәләренә исәпкә алмыйча;

1) кулланучылар өчен бәяләр (тарифлар) - кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләренә исәпкә алмыйча, су белән тәмин итүне, су чыгаруны һәм агып чыккан суларны чистартуны, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерүне (күмүне) тәмин итү максатларында товарлар житештерүне (хезмәтләр күрсәтүне) тәмин итүче коммуналь комплекс оешмаларының товарларына һәм хезмәтләренә тарифларны үз эченә алган бәяләр ставкалары;

2) яңа төзелгән (реконструкцияләнгән) күчемсез милек объектларын (биналар, корылмалар, корылмалар, башка объектлар) коммуналь инфраструктурага тоташтыруга тариф - күрсәтелгән күчемсез милек объектларын инженерлык-техник тәмин итү челтәрләренә тоташтыру өчен түләүне формалаштыручы бәя ставкасы (алга таба - коммуналь инфраструктура системасына тоташтыруга тариф);

1) коммуналь комплекскә тоташу өчен коммуналь комплекс оештыру тарифы - коммуналь комплекс оештыру өчен билгеләнгән һәм коммуналь комплекс оештыруның инвестиция программасын финанслау өчен кулланыла торган бәя ставкасы (алга таба - тоташу өчен коммуналь комплекс оештыру тарифы);

1) инженер-техник тәмин итү челтәрләренә тоташу өчен түләү - бина, бина, корылма, башка объект төзелешен гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан кертелә торган түләү, шулай ук бинаны, корылманы, корылманы, башка объектны реконструкцияләүне гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан кертелә торган түләү, әгәр әлегә реконструкция

2) реконструкцияләнүче бинаның, бинаның, корылманың, башка объектның кулланылган йөкләнешенә артуына китерә (алга таба - тоташтыру өчен түләү);

2) кулланучылар өчен бәягә (тарифка) өстәмә - бәя ставкасы, ул кулланучыларны коммуналь комплекс оешмалары белән исәпләгәндә исәпкә алына, коммуналь комплекс оешмаларының инвестиция программаларын финанслау максатларында билгеләнә һәм аның гомуми күләме коммуналь комплекс оешмаларының товарлары

һәм хезмәтләре тарифларына өстәмәләр суммасына туры килә, коммуналь инфраструктураны үстерү буенча инвестиция программаларын гамәлгә ашыручылар (алга таба - кулланучылар өчен бәягә (тарифка) өстәмә);

3) коммуналь комплекс оешмасының товарлары һәм хезмәтләренә тарифларга өстәмәләр - кулланучылар өчен бәягә (тарифка) өстәмәләр нигезендә коммуналь комплекс оештыру өчен билгеләнгән бәя ставкасы, ул житештергән товарлар (күрсәтелгән хезмәтләр) өчен күрсәтелгән оешма белән исәпләүләрдә исәпкә алына һәм коммуналь комплекс оештыруның инвестиция программасын финанслау өчен кулланыла;

4) тарифлар һәм өстәмәләр - коммуналь комплекс оешмаларының товарларына һәм хезмәтләренә тарифлар, инженерлык инфраструктурасына тоташу тарифлары, коммуналь комплекс оешмаларының тоташу тарифлары, шулай ук коммуналь комплекс оешмаларының товарлары һәм хезмәтләре тарифларына өстәмәләр һәм бәяләргә өстәмәләр "Коммуналь комплекс оешмалары тарифларын жайга салу нигезләре турында" 30.12.2004 210-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жайга салынырга тиешле кулланучылар өчен тарифлар (26.12.2005 елгы 184-ФЗ номерлы Федераль закон редакциясендә) һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган кагыйдәләр;

5) коммуналь комплексны оештыруның житештерү программасын һәм инвестиция программасын үтәү мониторингы - муниципаль комплексны оештыруның житештерү программасын һәм инвестиция программасын үтәү турында мәгълүматны, шулай ук каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен кулланылган коммуналь инфраструктура һәм объектларның торышы һәм үсеше турында мәгълүматны периодик жыю һәм анализлау;

6) коммуналь комплекс оешмаларының товарларын һәм хезмәтләрен кулланучылар өчен мөмкин булу - кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларны) һәм кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләргә исәпкә алып, коммуналь комплекс оешмаларының тиешле товарларын һәм хезмәтләрен кулланучылар сатып алу һәм түләү мөмкинлеге;

7) жылылык, су белән тәмин итү, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өлкәсендә коммуналь комплекс оешмаларының товарларын һәм хезмәтләрен кулланучылар - контракт буенча электр һәм жылылык энергиясә, су, үзләренә хужалык-көнкүреш һәм (яки) житештерү ихтыяжлары өчен каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) буенча хезмәтләр сатып алучылар (алга таба - кулланучылар). Торак секторында жылылык, су белән тәмин итү, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өлкәсендә күрсәтелгән оешмаларның товарларын һәм хезмәтләрен кулланучылар:

а) күпфатирлы йортларда - торак милекчеләре ширкәтләре, әлегә күпфатирлы йортта бүлмәләрдән файдаланучы затларга коммуналь хезмәтләр күрсәтү өчен югарыда күрсәтелгән товарларны һәм хезмәтләргә сатып алучы идарәче оешмалар яки турыдан-туры торак милекчеләре

күпфатирлы йорт бүлмә хужалары тарафыннан турыдан-туры идарә ителгән очракта;

б) торак йортта - бу йортның хужасы яки коммуналь хезмәтләр күрсәтүче ул вәкаләтле зат;

3) коммуналь комплекс оешмасының финанс ихтыяжлары - тарифлар һәм өстәмәләр буенча коммуналь комплекс оештыруга товар сатудан (хезмәт күрсәтүдән) алынган акча акчалары күләменә исәпләү кыйммәтләре, бу житештерү программасын һәм (яки) коммуналь инфраструктураны үстерү буенча коммуналь комплекс оештыруның

инвестиция программасын үтәү өчен кирәк.

Муниципаль берәмлекнең кыскача характеристикасы

Авыл жирлегә статусы һәм чикләре "Аксубай муниципаль районы" муниципаль берәмлегенң һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм статусы турында "2005 елның 31 гыйнварындагы 24-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән

Бистәнең бөтен территориясә тыныч рельефлы киң түбәнлектән гыйбарәт. Елга Аксу елгасына кушылып, аның кушылдыгы булып тора. Аксубай бистәсә Аксубай муниципаль районы үзәгендә урнашкан. Аксубай Идел алды климатик районына һәм чагыштырмача дымлы һәм жылы жәйгә, салкын һәм уртача карлы кышка карый. Уртача еллык һава температурасы +2,7. Еллык явым-төшем күләме 460-480мм. Кар катламының уртача биеклегә 35 см-дан ким. Умартачылык, терлекчелек һәм үсемлекчелек өчен шартлар бар. Торак пункт мәйданы 5820 га тәшкил итә.

Аксубай шәһәр тибындагы бистә территориясендә өч урта мәктәп, биш балалар бакчасы, сәнгать мәктәбе, универсаль технологияләр техникумы, РДК, даруханәләр челтәре, китапханә, үзәк район хастаханәсе, элемтә бүлегә, банклар, кибетләр челтәре, Мечта приюты, КЦСОН Нежность һ.б. предприятиеләр һәм оешмалар урнашкан

Инженер инфраструктурасының торышы. Су белән тәмин итү

Аксубай бистәсендә салкын су белән тәмин итү ихтыяжлары өчен жир асты чыганаclarы кулланыла. Су артезиан скважиналарыннан чыгарыла, тирәнлектәгә насослар ярдәмендә су басу манараларына керә, аннан кулланучыларга үзеннән-үзе ага.

Аксубай бистәсендәгә су үткәргеч челтәрләре су бүлү колонкалары белән жиһазландырылмаган, чөнки һәр йортка су китерелгән. Янгынга каршы су запасы су басу манараларында саклана. Су манарасы авылның су куллануын көйли, челтәрдә кирәкле басым ясый, шулай ук янгынга каршы су запасын саклый.

Су үткәргеч челтәренң проблемалы характеристикалары:

- су үткәргеч челтәренң тузуы һәм искерүе, арматураның тузуы. Шуңа бәйле рәвештә еш аварияләр һәм агып чыгу була, нәтижәдә үз ихтыяжлары өчен су югалтулар арта;

- су үткәргечләрнең коррозиясә аркасында суның икенчел пычрануы.

Торак пункт территориясендә шәһәр төзелешә эшчәнлеген гамәлгә ашырганда, торак пунктлар территорияләрен үсеш буенча үзәкләштерелгән су агызу системасы белән этаплап тәмин итү мөмкинлеген күздә тотарга киңәш ителә. Үзәк су чыгару системасын формалаштыру буенча планлаштыру чаралары территорияне планлаштыру буенча документация әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

Канализация

Аксубай шәһәр тибындагы бистә территориясенң бер өлешендә үзәкләштерелгән канализация системасы бар, чистарту корылмалары эшли. Авылның күпчелек өлешендә үзәкләштерелгән су чыгару системасы юк. Халыкның төп өлешә су үткәрми торган стеналары һәм төбә булган чокырларны куллана. Индивидуаль төзелеш йортларында чокырлар мөстәкыйль рәвештә урнаштырыла.

Территорияне санитар чистарту

Бу бүлектә каты һәм сыек көнкүреш калдыкларын оештыру, жыю, бетерү, зарарсызландыру, шулай ук бистә территорияләрен чистарту мәсьәләләре карала.

Гамәлдәге төзелеш каты көнкүреш калдыклары барлыкка килү чыганагы булып тора. Аларны шартлы рәвештә 4-нче һәм 5-нче куркыныч класс калдыкларына кертергә мөмкин. Көнкүреш калдыклары торак пункт янында урнашкан санкцияләнгән полигонга чыгарыла, моны "Гринта" ЖЧЖ - MSW белән эш итү буенча региональ оператор эшли. Сыйфатлы уртақ эш өчен махсус билгеләнгән урыннарда урнашкан көнкүреш калдыклары өчен стандарт контейнерлар һәм Аксубаево бистәсендә урнашкан эре көнкүреш калдыклары өчен майданчыклар бар; калдыкларны чыгару расписаниесе расланган.

Торак пункт территориясен чистарту ел дәвамында башкарыла. Жәен урамнарның, юлларның максималь чисталыгын тәмин итүче эшләр башкарыла. Кыш көне яңа яуган карны бетерү, бозлавыкка каршы көрәш, кар-боз барлыкка килүне булдырмау эшләре алып барыла.

Жылылык белән тәмин итү

Аксубай шәһәр тибындагы бистә муниципаль берәмлеге территориясендә үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү юк.

Биналарны жылыту жирле жылылык белән тәмин итү чыганаclarыннан - түбән басымдагы табигый газда эшләрүче шәхси көнкүреш казаннарыннан башкарыла.

Газ белән тәмин итү

Хәзерге вакытта Аксубай бистәсен газ белән тәмин итү югары басымлы магистраль газүткәргечтән бүлү газүткәргечләр һәм Лениногорсгаз ЭПУ Аксубай РЭГС аша башкарыла.

Электр белән тәмин итү

"Аксубай шәһәр тибындагы бистәсе" муниципаль берәмлеге территориясендә электр белән тәмин итү өлкәсендә бер оешма эшли - "Аксубай РЭС", аның белән электр энергиясе белән тәмин итү һәм электр челтәрләренә хезмәт күрсәтү өчен килешүләр төзелгән.

Электр белән тәмин итү системасы халыкның булган һәм перспективалы ихтияжларын тәмин итә. Челтәрләргә һәм жиһазларны реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау планлаштырылган режимда энергия белән тәмин итүче оешмада булган модернизацияләү программасына туры китереп алып барыла.

Торак пунктның барлык урамнары энергия саклаучы лампалар белән яктыртылган. Яктыртылган урамнарның гомуми озынлыгы 72,3 км.

Элемтә.

Телефон һәм көрәзле элемтә, санлы тапшырулар, интернет бар. Элемтә шкаф системасы буенча туры туклану зонасы белән оештырылган. Сызыклы хужалык - кабель-һава, траншеядагы һәм кабель канализациясендәге кабельләр һәм таянычлардагы һава буенча башкарылган. Кабельләр төре: жепселле-оптик кабельләр, бер тәрәзәле КСПП.

Телефон станцияләре Россиянең бөтен территориясе белән шәһәрара

элементләрне, шулай ук халыкара сөйләшүләрне, шул исәптән БДБ илләрен дә тәэмин итә.

Шәһәра элементә жепселле-оптик тапшыру линиясе белән оештырылган. Татарстан Республикасы буенча физик божра оештырылган, ул житәрлек күләмдә каналлар кулланырга мөмкинлек бирә.

1. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары .Инженерлык инфраструктурасын үстерү буенча чаралар. Су белән тәэмин итү.

- Хәзерге вазгыятьтә торак пунктның халкын яхшы сыйфатлы эчәргә яраклы су белән тәэмин итү проблемасын чишү өчен дәүләт хакимияте органнары, муниципаль берәмлекләрнең шәһәр торак пунктлары органнары, кызыклы оешмалар катнашында жир асты суларының разведка запасларын үзләштерүне көчәйтергә, яңа ятмаларны ачыклау буенча эшләрне киңәйтергә кирәк. Моннан тыш, торак пунктларда су белән тәэмин итүнең автоном чыганаclarын төзү практикасын давам итәргә, су белән тәэмин итүнең капитал объектларын төзүне гамәлгә ашырырга, су белән тәэмин итүнең гамәлдәге системаларын реконструкцияләргә һәм су әзерләүнең гамәлдәге корылмаларында нәтижәле техник чишелешләр кертәргә кирәк.
- Бу программаның максатлары:
- - Аксубай шәһәр тибындагы бистә халкын житәрлек күләмдә норматив сыйфатлы эчә торган су белән тәэмин итү;
- - шуның нигезендә халыкның сәламәтлек торышын яхшырту;
- - Аксубай шәһәр тибындагы бистә территориясендә социаль-экологик вазгыятьне яхшырту
- - Программаның бурычлары:
- - бу программа максатларына ирешү өчен финанс, матди-техник ресурсларны һәм житештерү потенциалын берләштерү;
- - су сыйфаты күрсәткечләренә санитар нормалар таләпләренә туры килүен тәэмин итү өчен су белән тәэмин итү объектларында гомуми төзелеш эшләрен алып бару;
- - суны экономияле куллануга юнәлтелгән чаралар үткәру;
- - Аксубаево шәһәр тибындагы бистәсендә су алу автоном чыганаclarында су әзерләү һәм дезинфекцияләү технологияләрен кертү буенча эшнә давам итү;
- - торак пунктларда чиста су ятмаларын барлау һәм скважиналарны урнаштыру;
- - су үткәргеч челтәрләрен һәм су белән тәэмин итү системаларын реконструкцияләү.
- - торак секторын үстерү һәм торак төзелеш өчен жир участкаларын комплекслы үзләштерүне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

- халыкка коммуналь хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын һәм ышанычлылыгын арттыру, аларның торышын яхшырту һәм торак төзелеш күләмен арттыру максатчан параметрларын тәэмин итү өчен булган төзелеш урыннарында коммуналь инфраструктураны арттыру һәм модернизацияләү мөмкинлеген тәэмин итү.

Гомуми су куллану торак һәм жәмәгать биналарында хужалык-эчү ихтияжларына, тышкы янгын сүндерүгә, яшел үсентеләрне сугаруга су сарыф итүне үз эченә ала.

	ШТ Аксубай поселогы
Су үткәргеч челтәрләренә озынлыгы (км)	66,7
Челтәргә су жиберү (мең куб)	274,70

Барлык кулланучыларга су бирү	260,96
Бер кешегә су куллану:	
Фактик (көнөнә куб.м)	29,28
Норматив буенча (тәүлегенә куб.м)	68

Су белән тәэмин итүне үстерүнең төп юнәлешләре - торак пунктта халыкны эчемлек сыйфатында су белән өзлексез тәэмин итү, системаларның ышанычлылыгын арттыру, челтәрләрдә аварияләр санын киметү, челтәрләрнең үткәрү сәләтен арттыру, су югалтуларны киметү.

Су белән тәэмин итү системасын үстерү буенча төп чаралар

Чаралар исемлеге	Ориентировочные затраты по годам (тыс.руб.)					
	2026	2027	2028	2029	2030	2031-2036
Аксубай бистәсендә су белән тәэмин итү эшләрен башкару, челтәрләрне реконструкцияләү һәм су үткәргеч челтәрләрен төзү буенча проект-смета документларын эзерләү	340,0	350,0	360,0	370,0	380,0	2490,0

Үсеш концепциясен гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге чараларны үтәү күздә тотыла:

1. Аксубай бистәсендә су үткәргеч челтәрләр төзү.
2. Заманча технологияләр нигезендә заманча материаллардан торбалар кулланып, су белән тәэмин итү челтәрләрен реконструкцияләү һәм алыштыру.
3. Су башняларын реконструкцияләү һәм су алу насосларын алыштыру.
4. Аксубаево бистәсендә яңа чистарту корылмалары төзү һәм 1 нче КНСтан яңа чистарту корылмалары төзелешенә кадәр үз-үзеннән канализация төзү.
5. Аксубай бистәсенең төньяк-көнбатыш һәм көньяк-көнбатыш өлешендә канализация һәм КНС челтәрләре төзелеше
6. Кулланучылар тарафыннан суны рациональ куллану һәм су белән тәэмин итү системасында су сыйфатын мониторинглау системасын камилләштерү буенча контрольне көчәйтү.

Агросәнәгать комплексының булган һәм тәкъдим ителгән эре объектларын (терлекчелек фермаларын) су белән тәэмин итүне үз су чыганаclarыннан (сәнгать скважиналары, чишмәләр каптажы һ.б.) оештыру тәкъдим ителә.

Скважиналарның урнашуы һәм саны сынау насосларыннан һәм скважинаның дебетын билгеләгәннән соң төгәл күрсәтелә.

Су үткәргечнең диаметрларын, челтәрләрен һәм корылмаларын исәпләү территорияне проектлауның геологик, геоморфологик һәм гидрогеологик шартларын исәпкә алып проектлауның алдагы этапларында башкарыла.

1.1. Су чыгару

Торак пункт территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда, торак пунктлар территорияләрен үсеш буенча үзәкләштерелгән су агызу системасы белән этаплап тәэмин итү мөмкинлеген күздә тотарга киңәш ителә. Үзәкләштерелгән су чыгару системасын формалаштыру буенча планлаштыру чаралары территорияне планлаштыру буенча документация эзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

1.2. Территорияне санитар чистарту

Калдыклар белән эш итү, шул исәптән Татарстан Республикасының каты калдыклары белән эш итү өлкәсендә Территориаль схема нигезләмәләре буенча, калдыкларны Аксубай районы Аксубаев бистәсе полигонына чыгару оештырылырга тиеш. Килешү буенча, каты калдыклар һәм КБО чыгару белән "Гринта" ЖЧЖ шөгыльләнә.

Сыек канализацияләрне септикларга яки тимер-бетон монолит чокырларга жыярга, аннары ассенизация транспорты белән санитар-эпидемиологик хезмәтләр күрсәткән урыннарда чыгарырга тәкъдим ителә. Өстәлгән суның сыек калдыкларга мөнәсәбәте 1:1.

1.3. Жылылык белән тәмин итү

Торак пунктта үзәк жылылык белән тәмин итү юк. Биналарны жылыту ягулыкның төрле төрләрәндә эшләүче аерым жылыту системалары ярдәмендә башкарыла.

Үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү системасын үстерү каралмаган.

1.4. Газ белән тәмин итү

Үзәкләштерелгән газ белән тәмин итү системасын үстерү каралмаган.

1.5. электр белән тәмин итү

Үзәкләштерелгән электр белән тәмин итү системасын үстерү каралмаган. Урамны яктырту системасын ремонтлау һәм реконструкцияләү планлаштырыла.

1. Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре һәм аның социаль-икътисади нәтижәләлеген бәяләү.

- Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү 2025 ел мәгълүматлары белән чагыштыру нигезендә түбәндәге күрсәткечләргә ирешү кирәклеге исәпкә алып үткәрелә:
- - халыкны эчә торган су белән өзлексез тәмин итүне тәмин итү;
- - микробиологик күрсәткечләр буенча гигиена таләпләренә җавап бирмәгән тикшерелгән эчә торган су үрнәкләренен чагыштырма авырлыгын 2036 елга 0,5 гә кадәр киметү
- %;
- - коммуналь су белән тәмин итү һәм су чыгару системаларының тузу дәрәжәсен елына 5% ка киметү.
- Программа чараларын гамәлгә ашырудан гомуми икътисади нәтижәгә авыру очракларын киметү, халыкның гомер озынлыгын арттыру, Аксубаево шәһәр тибындагы поселогы территориясендә социаль-экологик хәлне яхшырту хисабына ирешелер дип фаразлана.
- Төп параметрларга:
- Су белән тәмин итү:
- Техник структураны оптимальләштерү
- ☐ Яңа төзелеш үсешен һәм бу хезмәтләрнең ышанычлылыгы һәм нәтижәлелеге буенча таләпләренә исәпкә алып, су белән тәмин итүнең технологик үзәк-бөөрләренен барлык этапларында житәрлек куәтләр резервын тәмин итү;
- ☐ Сыйфат, ышанычлылык һәм эффективлык стандартлары таләпләреннән чыгып, су белән тәмин итү системасын үстерү һәм модернизацияләү стратегиясен формалаштыру;
- ☐ Кулланучыларны исәпләү приборлары белән җиһазлау процессына ярдәм итү. Эффективлык ресурслары параметрлары

- ☐ Су югалтуларын киметүне тээмин итү;
- ☐ Агыш чыгуларның даими прибор мониторингын оештыру;
- ☐ Электр энергиясенә чагыштырма чыгымнарны 2 тапкырга киметү;
- ☐ Барлык теләгән хужалыкларны исәпкә алу приборлары урнаштыру, аларны тикшерүне һәм хезмәт күрсәтүне оештыру мөмкинлегенә белән тээмин итү;
- Ышанычлылык һәм хезмәт күрсәтү сыйфаты параметрлары
- ☐ Абонентларны су белән тээмин итү хезмәтләре белән өзлексез тээмин итүне тээмин итү;
- ☐ Су үткәргеч челтәрләренә зарарлануын киметү;
- ☐ Яңа абонентларны 2 атнадан артык булмаган вакыт эчендә су белән тээмин итү системасына тоташтыруны тээмин итү;
- ☐ Күбесенчә кисәтүче ремонтларга күчүне гамәлгә ашыру һәм гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү турында иртә хәбәр итү системасын кертү;
- ☐ Авария-торгызу эшләренә чыгымнарны киметү;
- ☐ Су сыйфаты параметрлары буенча норматив таләпләренә һәм әйләнә-тирә мохитне саклау таләпләрен шартсыз үтәү;
- ☐ Мониторинг нәтижеләренә карап хезмәтләр өчен түләүне көйләү. Икътисади нәтижелелек параметрлары
- ☐ Бу Программада формалаштырылган бурычларны хәл итү өчен озак вакытлы бюджеттан тыш инвестицияләр жәлеп итүне тээмин итү;
- ☐ Эшчәнлекнең энергетик һәм гомуми икътисади нәтижелелеген арттыру нәтижәсендә чыгымнарны киметү исәбенә су белән тээмин итү системасын модернизацияләүгә капитал чыгымнарны шактый күләмдә каплау;
- ☐ Су белән тээмин итү хезмәтләре өчен түләүләрнең 95% тан ким булмаган дәрәжәдә жыелуын тээмин итү.
- 1. Программаны гамәлгә ашыру механизмы
- Программаны гамәлгә ашыру "Аксубай шәһәр тибындагы поселок" муниципаль берәмлегенә халкын коммуналь инфраструктураның сыйфатлы хезмәтләре белән тээмин итүгә юнәлтелгән программа чаралары комплексын үтәү юлы белән гамәлгә ашырыла.
- 1. шәһәр тибындагы Аксубай бистәсенең башкарма комитеты:
 - "Аксубай шәһәр тибындагы бистә" муниципаль берәмлегенә коммуналь инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын эшли;
 - кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләр күләме һәм коммуналь комплекс оешмасының товарлары һәм хезмәтләренә тарифларга тиешле өстәмәләр турында тәкъдимнәр, шулай ук коммуналь инфраструктура системасына тоташу тарифы күләме турында тәкъдимнәр әзерли;
 - кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) тәкъдим ителгән өстәмәне һәм коммуналь инфраструктура системасына тоташу тарифын исәпкә алып, коммуналь комплекс оешмаларының товарлары һәм хезмәтләрен кулланучылар өчен мөмкинлеккә анализ ясый;
- 2. шәһәр тибындагы Аксубай муниципаль районы Аксубай бистәсенең коммуналь комплексын торак пункт башлыгы тарафыннан расланган һәм коммуналь инфраструктураны комплекслы үстерү программасы нигезендә эшләнгән техник йөкләмә шартлары нигезендә оештыру:

Коммуналь инфраструктура төзү һәм модернизацияләү өчен коммуналь комплекс оешмалары алган акча:
- тоташу өчен түләүләр, тоташу тарифы һәм сорала торган йөк житештерүгә тигез.

Программаны гамэлгә ашыру нәтижелелеген бәяләү

Программаны гамэлгә ашыру нәтижеләре планлаштырылган техник һәм финанс-икътисади максатчан күрсәткечләр дәрәжәсенә ирешү белән билгеләнә.

Коммуналь инфраструктура системалары буенча детальләштерелгән максатчан күрсәткечләр исемлегә муниципаль берәмлекләрнең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларын эшләү буенча методик тәкъдимнәр нигезендә кабул ителде. Россия Федерациясе Төбәк үсеше министрлыгының 06.05.2011 елның 204 номерлы боерыгы белән:

- ☐ халыкка коммуналь хезмәтләр күрсәтү критерийлары;
- ☐ коммуналь ресурсларга һәм перспективалы йөкләмәләргә сорау күрсәткечләре;
- ☐ яңа йөкләмәләр зурлыгы;
- ☐ китерелгән ресурсларның сыйфат күрсәткечләре;
- ☐ Кулланучыларны исәпкә алу приборлары белән каплау дәрәжәсе күрсәткечләре;
- ☐ ресурслар белән тәмин итүнең ышанычлылыгы күрсәткечләре;
- ☐ ресурсларны житештерү һәм ташу нәтижелелеге күрсәткечләре;
- ☐ коммуналь ресурсларны куллану нәтижелелеге күрсәткечләре;
- ☐ Әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясау күрсәткечләре.

"Аксубаево шәһәр тибындагы поселок" муниципаль берәмлегенең коммуналь инфраструктурасының соңгы торышына таләпләр формалаштырганда Россия Федерациясе Төбәк үсеше министрлыгының 14.04.2008 № 48 боерыгы белән расланган Коммуналь комплекс оешмаларының житештерү һәм инвестиция программаларын үтәү мониторингын үткөрү методикасына туры китереп күрсәткечләр һәм индикаторлар кулланыла. Максатчан күрсәткечләр коммуналь хезмәтләрнең һәр төре буенча билгеләнә һәм вакыт-вакыт төзәтелә.

Коммуналь хезмәтләрне куллану буенча чагыштырма чыгымнар халыкның коммуналь хезмәтләрне материал йөртүчене куллану күләмен яшәү эшчәнлеген тәмин итү өчен житәрлек күләмдә чагылдыра.

Кулланучыларны хезмәтләр белән каплау тормышны тәмин итү системаларының эш сыйфатын бәяләү өчен кулланыла.

Житештерү куәтләрен куллану дәрәжәсе, исәпләү приборлары белән тәмин ителеш системаларның балансын характерлый.

Коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләр сыйфаты күрсәтелә торган хезмәтләр сыйфатының билгеләнгән таләпләргә, эпидемиологик нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килүен характерлый.

Тормыш тәмин итү системаларына хезмәт күрсәтүнең ышанычлылыгы коммуналь объектларның "Аксубай шәһәр тибындагы поселок" муниципаль берәмлегенең тормыш эшчәнлеген тәмин итү сәләтен тышкы тәэсирләр вакытында яшәү мохитенең сыйфатын сизелерлек киметмичә, ягъни коммуналь системаларның аварияләрсез, зыянсыз, эштә башка бозуларсыз эшләү мөмкинлеген бәяләмичә характерлый.

Коммуналь инфраструктура объектлары эшенең ышанычлылыгы кире зурлык - уңышсызлыкларның интенсивлыгы белән характерлана (объектның масштаб берәмлегенә, мәсәлән, 1 км инженер чөлтәренә аварияләр һәм зыяннар саны); коммуналь чөлтәләрнең тузуы, алыштырырга кирәк булган чөлтәләрнең озынлыгы; ел саен алыштырыла торган чөлтәләр өлешләре; югалтулар һәм исәпкә алынмаган чыгымнар дәрәжәсе.

Ресурс эффективлығы ресурсларны рациональ куллануны билгели, түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана: электр энергиясенең чагыштырма чыгымы, ягулыкның чагыштырма чыгымы.